

N:o 70.

Af herr **C. G. Bruse**, *angående ändring i 14 § riksdagsordningen.*

Då det för ett lands och folks utveckling är af stor betydelse, att lagstiftningen håller jemna steg med folkupplysningen och det allmänna rättsmedvetandet, synes mig ändring böra vidtagas i § 14 riksdagsordningen. Konstitutionsutskottet har också vid 1889 års riksdag i sitt utlåtande n:o 7 anført:

»Utskottet vill icke bestrida, att hvarje på förmögenhetsförhållanden fotad begränsning för utöfvande af medborgerliga rättigheter kan vara i viss mån godtycklig, då den icke framgår ur någon allmängiltig princip, hvarför utskottet icke heller kan påstå att just de nu gällande censusbestämmelserna äro de enda rigtiga och med representationens ändamål mest öfverensstämmande.»

Sålunda synes, att utskottet icke vill påstå de nu gällande valbestämmelserna till riksdagsman i Andra Kammaren vara rigtiga eller med representationens ändamål mest öfverensstämmande. Derom vittna ock de många motioner, som blifvit väckta i afseende att få detta missförhållande rättadt.

Granskar man riksdagshandlingarne, så inhemtas deraf, att redan under första perioden af vår nu gällande riksdagsordning förslag väcktes om rösträttens utsträckning, samt att denna fråga sedan 1866 behandlats vid nitton riksdagar (1888 fem motioner och 1889 åtta motioner), utan att något resultat dermed vunnits. Följden har ock blifvit, att en stor del af svenska folket med allvar börjat ropa på ändring af nämnda paragraf.

Att med varsamhet företaga ändringar i det bestående är en regel som bör efterföljas, och inskränker jag mig nu till att vördsamt föreslå,

att § 14 riksdagsordningen må erhålla följande lydelse:

Valrätt tillkommer inom den kommun, der han bosatt är, en hvar i kommunens allmänna angelägenheter röstberättigad man, hvilken antingen eger eller med stadgad åborätt innehafver fast egendom på landet eller i stad till ett taxeringsvärde af minst nio hundra kronor, eller för lifstid eller för minst fem år arrenderar jordbruksfastighet till taxeringsvärde ej understigande femtusenfemhundra kronor eller ock erlägger till staten bevillning för en till minst sjuhundra kronor uppskattad årlig inkomst.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 24 januari 1890.

C. G. Bruse.

N:o 71.

Af herr **C. G. Bergendahl**, *angående nedsättning i räntan å lån från odlingslånefonden.*

Enär den af mig vid sistlidet års riksdag under n:o 30 väckta motion om nedsättning i räntan från $4\frac{1}{2}$ till 4 procent å lån, som utlemnas ur fonden till understödjande af odling af sankta marker, ej vann Riksdagens bifall, vågar jag återkomma med den till innevarande Riksdag.

Sedan densamma af mig förra året frambars, har räntefoten ytterligare nedgått, i det att statens $3\frac{6}{10}$ procent obligationer, genom hvilkas